

ประมาณการผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการประมงของประเทศไทย

พ.ศ. 2567 - 2570

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำในภาพรวม	1
2. ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมง	3
2.1 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงทะเล	5
2.2 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงน้ำจืด	8
3. ผลผลิตและมูลค่าจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	11
3.1 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	14
3.2 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	17

ประมาณการผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการประมงของประเทศไทย

พ.ศ. 2567 - 2570

1. ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำในภาพรวม

ผลผลิตจากการประมงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำเพื่อการบริโภคภายในประเทศและส่งออก ก่อให้เกิดธุรกิจต่อเนื่องและรายได้แก่ประเทศจำนวนมาก ผลผลิตการประมงประกอบด้วย การทำการประมงทะเลทั้งในและนอกน่านน้ำไทย การทำการประมงน้ำจืด การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลให้สถานการณ์การประมงเปลี่ยนแปลงไป เช่น สภาพภูมิอากาศ กฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมงของไทย การจัดทำข้อมูลสถานการณ์ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการประมงช่วงเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2557 - 2566) และข้อมูลประมาณการล่วงหน้า พ.ศ. 2567 - 2570 จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการด้านการประมงให้มีความยั่งยืนต่อไป

โดยช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ผลผลิตมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 1.22 ต่อปี ส่วนมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.17 ต่อปี ตามลำดับ โดยมีผลผลิตเฉลี่ย 2,460,768 ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่า 162,682 ล้านบาทต่อปี ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่ได้จากการทำการประมง 1,511,267 ตันต่อปี (ร้อยละ 61.41) คิดเป็นมูลค่า 69,628 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 42.80) และผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง 949,502 ตันต่อปี (ร้อยละ 38.59) คิดเป็นมูลค่า 93,054 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 57.20)

ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการประมงในช่วง พ.ศ. 2567 - 2570 คาดการณ์ว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.06 และ 0.86 ต่อปี ตามลำดับ โดยจะมีผลผลิตเฉลี่ย 2,472,615 ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่า 179,427 ล้านบาทต่อปี ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่ก็ยังได้จากการทำการประมง 1,476,849 ตันต่อปี (ร้อยละ 59.73) คิดเป็นมูลค่า 79,303 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 44.20) และผลผลิตที่ได้จากการเพาะเลี้ยง 995,766 ตันต่อปี (ร้อยละ 40.27) คิดเป็นมูลค่า 100,125 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 55.80)

ภาพที่ 1 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการประมงในภาพรวม พ.ศ. 2557 - 2570

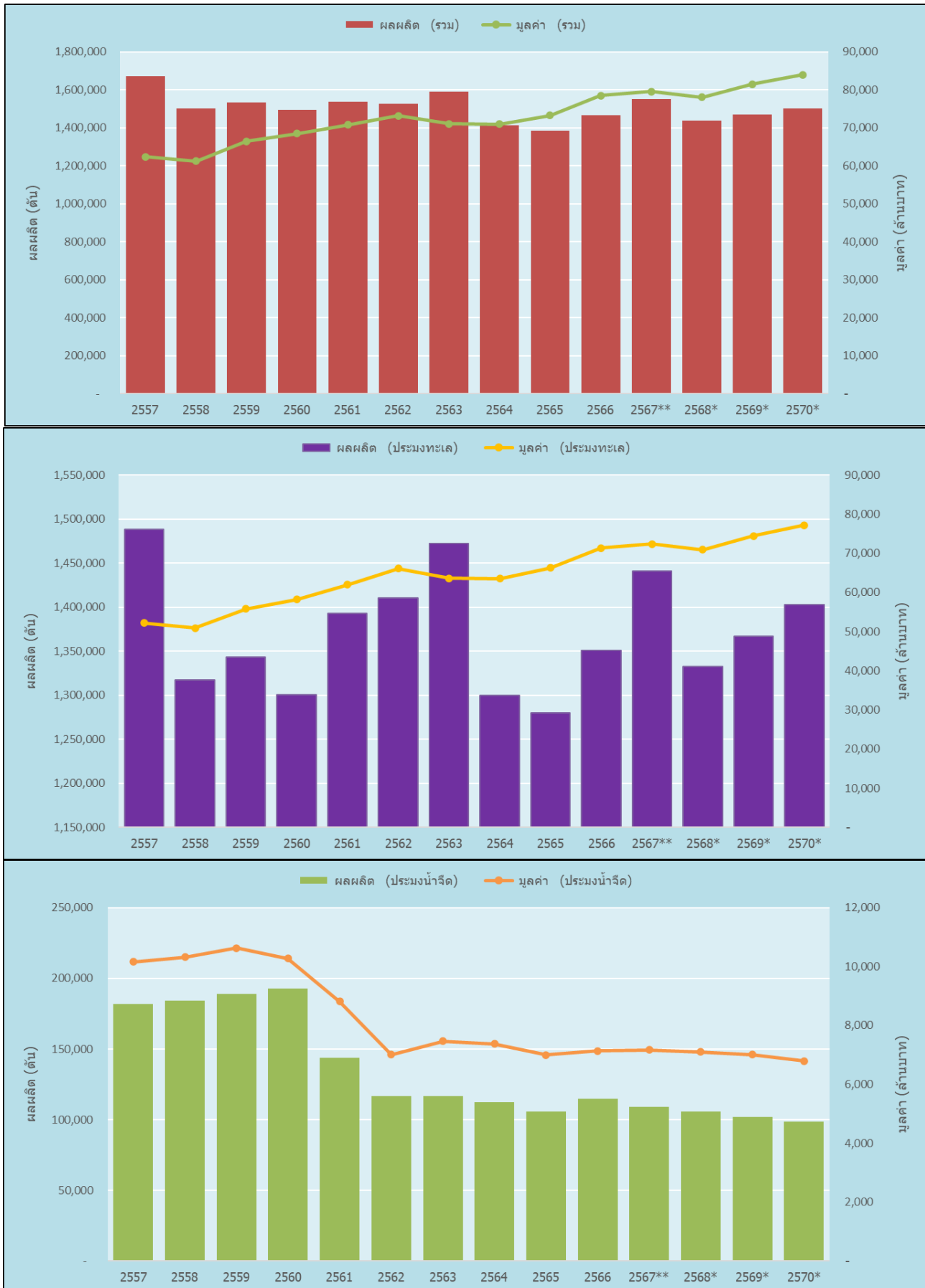
หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ **ค่าประมาณการเฉพาะการทำประมงน้ำจืดและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

2. ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมง

การทำการประมงของประเทศไทยครอบคลุมทั้งการทำการประมงทะเลและการทำการประมงน้ำจืด ซึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมประมงต้องเผชิญกับภาวะวิกฤต เนื่องจากแหล่งทรัพยากรถูกใช้ประโยชน์เกินขีดจำกัดของธรรมชาติ (Overfishing) และความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศทางน้ำ บางชนิดสัตว์น้ำมีขนาดเล็กลงและความหลากหลายทางชนิดพันธุ์ลดลง รวมถึงปัญหาขยะทะเล น้ำเสียจากภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม และภาคครัวเรือนที่ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิและระดับน้ำทะเลสูงขึ้น ประกอบกับการเกิดภัยแล้งและอุทกภัย เพื่อแก้ไขปัญหาจึงต้องมีการจัดการทรัพยากรประมงอย่างมีประสิทธิภาพและลดทรัพยากรประมงที่ไม่คุ้มค่า และเน้นการพัฒนาควบคู่กับการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อม เพื่อคงศักยภาพการผลิตที่ยั่งยืน ดังนั้น กรมประมงได้ดำเนินมาตรการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างต่อเนื่อง เช่น การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ การจัดตั้งธนาคารสัตว์น้ำ และการดำเนินโครงการบริหารจัดการประมงทะเลของประเทศไทย (Marine Fisheries Management Plan: FMP) พ.ศ. 2563 - 2565 รวมถึงแผนการจัดการปะการังเทียม และแผนปฏิบัติการด้านการประมงน้ำจืดระยะ 2 ปี (พ.ศ. 2564 - 2565) นอกจากนี้ ยังมีการบังคับใช้มาตรการบริหารจัดการประมงอย่างเข้มงวด เช่น การควบคุมช่วงฤดูสัตว์น้ำวางไข่และเลี้ยงตัวอ่อน (มาตรการปิดอ่าว) การกำหนดฤดูน้ำแดงสำหรับสัตว์น้ำจืด ตลอดจนการส่งเสริมการทำประมงที่ถูกต้องตามกฎหมาย ปราศจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported, and Unregulated Fishing: IUU Fishing) ประกอบกับการจัดระเบียบเครื่องมือประมงและวิธีการทำประมงให้เหมาะสมให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ อีกทั้งยังมีการดำเนินงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบายประมงที่สมดุลระหว่างการใช้ทรัพยากรและการอนุรักษ์ เพื่อให้การทำประมงของประเทศไทยเกิดความยั่งยืนและรักษาความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางน้ำในระยะยาว

ในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2557 - 2566) มีผลผลิตจากการทำการประมงเฉลี่ย 1,511,267 ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่า 69,628 ล้านบาทต่อปี โดยผลผลิตมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 2.00 ต่อปี ส่วนมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.59 ต่อปี ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่ได้จากการทำการประมงทะเลเฉลี่ย 1,365,516 ตันต่อปี (ร้อยละ 90.36) คิดเป็นมูลค่า 61,009 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 87.62) และเป็นผลผลิตที่ได้จากการทำการประมงน้ำจืดเฉลี่ย 145,751 ตันต่อปี (ร้อยละ 9.64) คิดเป็นมูลค่า 8,619 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 12.38)

ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมง พ.ศ. 2567 - 2570 คาดการณ์ว่าผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.12 และ 0.89 ต่อปี ตามลำดับ โดยจะมีผลผลิตเฉลี่ย 1,476,849 ตันต่อปี (ร้อยละ 59.73) คิดเป็นมูลค่า 79,303 ล้านบาทต่อปี ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่ก็ยังคงได้จากการทำการประมงทะเลเฉลี่ย 1,385,871 ตันต่อปี (ร้อยละ 93.03) คิดเป็นมูลค่า 77,284 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 91.31) และผลผลิตที่ได้จากการทำประมงน้ำจืดเฉลี่ย 103,864 ตันต่อปี (ร้อยละ 6.97) คิดเป็นมูลค่า 7,019 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 8.69)

ภาพที่ 2 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการประมง พ.ศ. 2557 - 2570

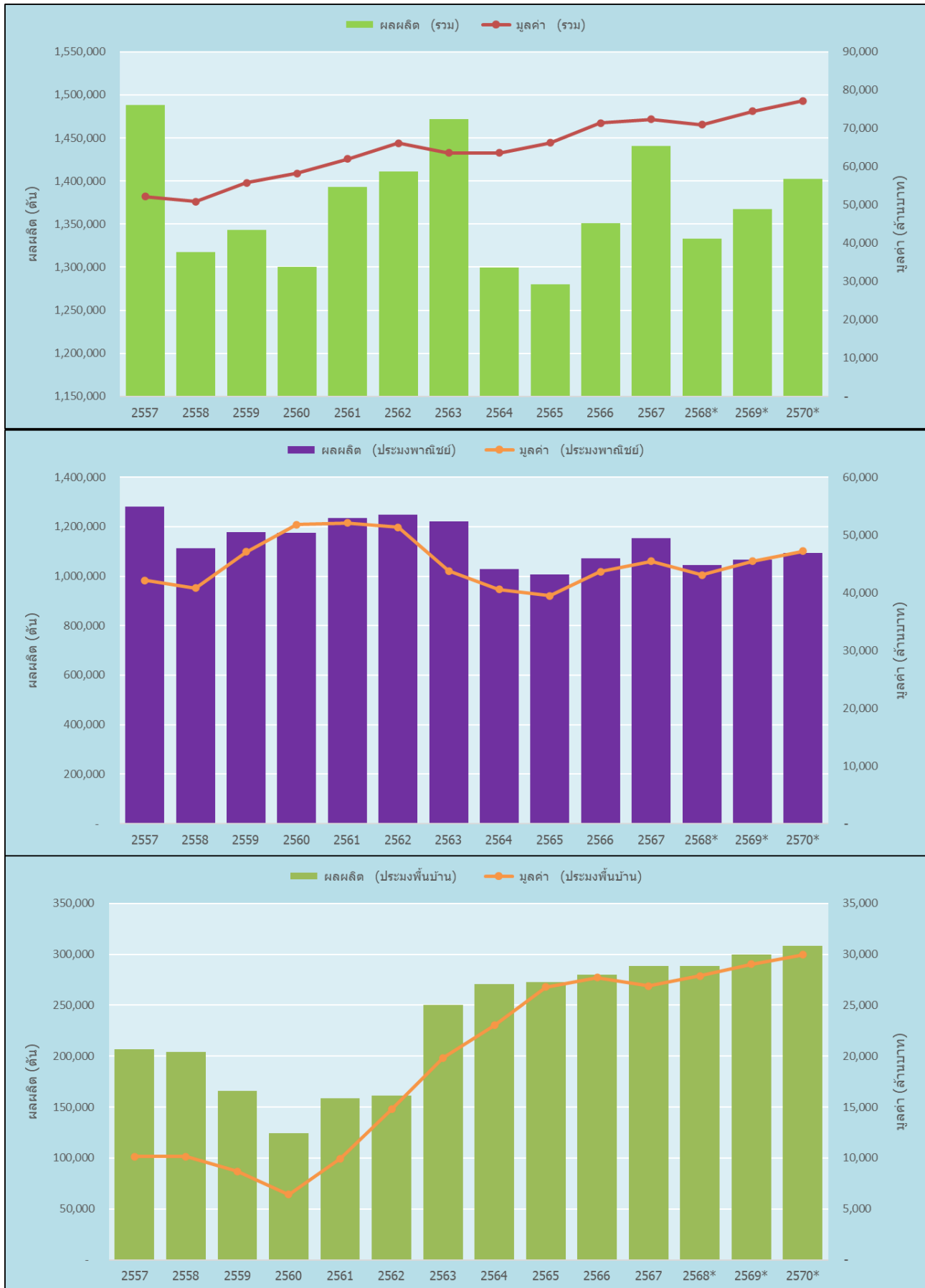
หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ **ค่าประมาณการเฉพาะการทำประมงน้ำจืดและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

2.1 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงทะเล

การทำประมงทะเลของประเทศไทยมีเครื่องมือหลากหลายประเภท โดยแบ่งออกเป็นการทำประมงพาณิชย์ที่ใช้เรือขนาดตั้งแต่ 10 ตันกรอสขึ้นไปและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถจับสัตว์น้ำได้เป็นจำนวนมาก ในแหล่งประมงที่อยู่ไกลจากชายฝั่ง และการทำประมงพื้นบ้านที่ใช้เครื่องมือแบบดั้งเดิมร่วมกับเรือขนาดเล็กกว่า 10 ตันกรอส มุ่งเน้นการทำประมงบริเวณชายฝั่งและจับสัตว์น้ำในปริมาณที่น้อยกว่า ในปัจจุบันประมงทะเลของไทยได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็วจากการนำเทคโนโลยีจากต่างประเทศเข้ามาส่งเสริม ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมประมงอย่างกว้างขวาง ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ทำให้เกิดการจ้างงาน การกระจายรายได้ และนำไปสู่การค้าระหว่างประเทศ แต่ขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดปัญหาการทำประมงเกินขีดความสามารถของธรรมชาติ (Overfishing) นำไปสู่ภาวะวิกฤตของแหล่งประมงที่เสื่อมโทรมลง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ภาครัฐได้ดำเนินมาตรการบริหารจัดการทรัพยากรประมงให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน โดยใช้แนวทางตามแผนการบริหารจัดการประมงทะเลของประเทศไทย (Marine Fisheries Management Plan: FMP) พ.ศ. 2563 - 2565 ซึ่งมีเป้าหมายให้ผลผลิตสัตว์น้ำสอดคล้องกับระดับผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum Sustainable Yield: MSY) นอกจากนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ภายใต้อำนาจพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560 เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับกฎระเบียบด้านการประมงทะเล ดังนั้น กรมประมงได้นำค่า MSY มาใช้เป็นจุดอ้างอิงในการกำหนดปริมาณสัตว์น้ำสูงสุดที่อนุญาตให้จับในน่านน้ำไทย เพื่อควบคุมไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรเกินขีดจำกัด และสร้างสมดุลระหว่างการทำการประมงเชิงพาณิชย์กับการอนุรักษ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

ในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2557 - 2567) มีผลผลิตจากการทำการประมงทะเลเฉลี่ย 1,365,516 ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่า 61,009 ล้านบาทต่อปี โดยผลผลิตมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 1.55 ตันต่อปี ส่วนมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.56 ต่อปี ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่ได้จากการทำการประมงพาณิชย์ 1,115,981 ตันต่อปี (ร้อยละ 84.66) คิดเป็นมูลค่า 45,263 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 74.19) โดยผลผลิตมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 1.83 ต่อปี และมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.35 ต่อปี ตามลำดับ และผลผลิตที่ได้จากการทำการประมงพื้นบ้าน 209,535 ตันต่อปี (ร้อยละ 15.34) คิดเป็นมูลค่า 15,747 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 25.81) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.19 และ 11.47 ต่อปี ตามลำดับ

ผลผลิตสัตว์น้ำที่จับได้ ประกอบด้วย กลุ่มปลา กลุ่มกุ้ง กลุ่มปู กลุ่มหมึก กลุ่มหอย และกลุ่มสัตว์น้ำอื่น ๆ โดยกลุ่มปลามีผลผลิตมากที่สุด 1,114,879 ตันต่อปี (ร้อยละ 81.65) คิดเป็นมูลค่า 34,056 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 55.84) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มหมึก 98,305 ตันต่อปี (ร้อยละ 7.20) คิดเป็นมูลค่า 13,016 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 21.34) กลุ่มกุ้ง 48,141 ตันต่อปี (ร้อยละ 3.53) คิดเป็นมูลค่า 5,194 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 8.52) กลุ่มปู 40,047 ตันต่อปี (ร้อยละ 2.93) คิดเป็นมูลค่า 7,096 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 11.63) กลุ่มหอย 21,233 ตันต่อปี (ร้อยละ 1.55) คิดเป็นมูลค่า 1,356 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 2.22) และกลุ่มสัตว์น้ำอื่น ๆ 42,910 ตันต่อปี (ร้อยละ 3.14) คิดเป็นมูลค่า 271 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 0.23)

ภาพที่ 3 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการประมงทะเล พ.ศ. 2557 - 2570

หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ

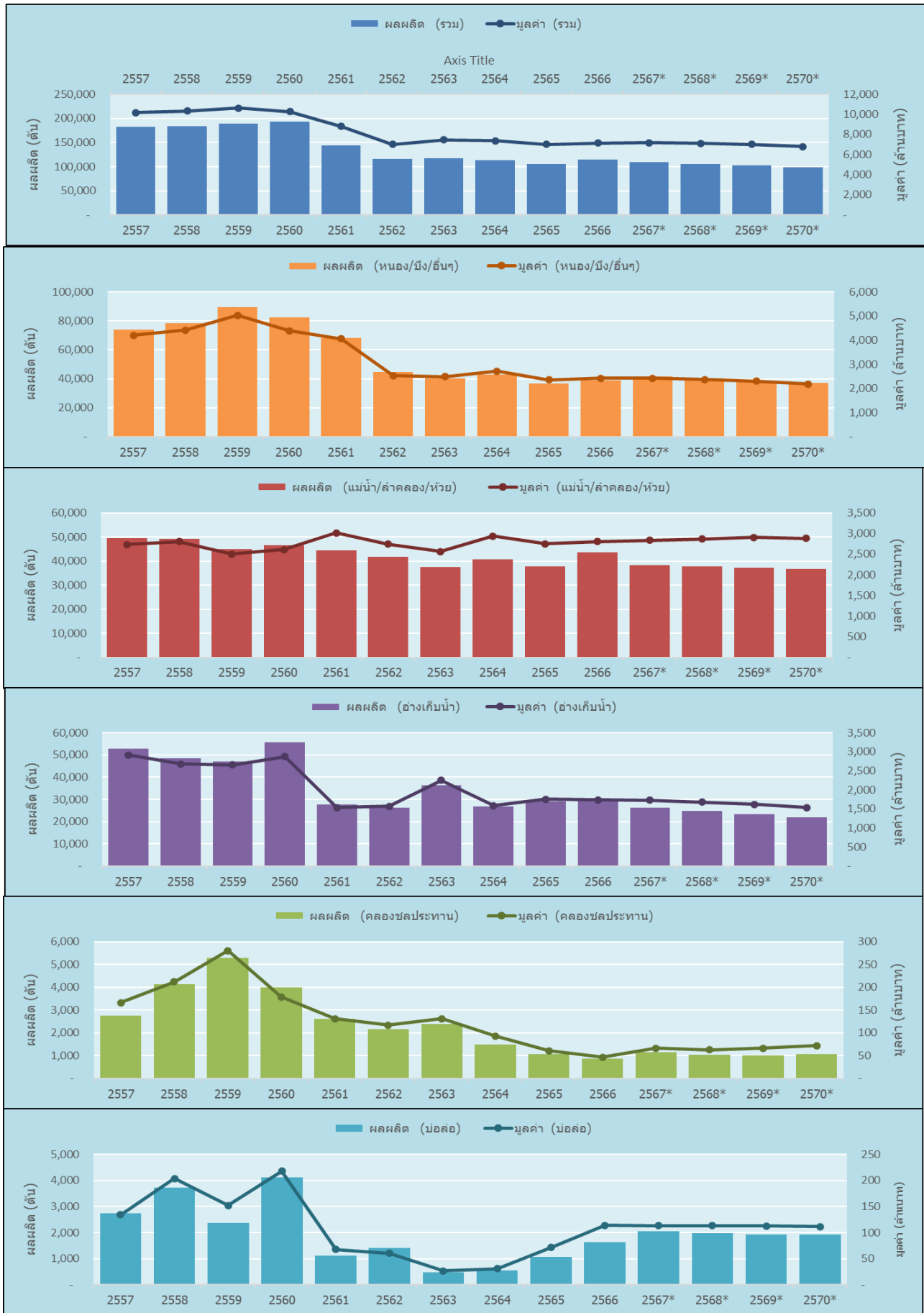
ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงทะเล พ.ศ. 2568 - 2570 คาดการณ์ว่าผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.72 และ 1.72 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำในปัจจุบันเป็นผลจากมาตรการฟื้นฟูและอนุรักษ์ที่ดำเนินการโดยกรมประมง เช่น การสร้างแหล่งอาศัยของสัตว์ทะเลอย่างปะการังเทียม การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ และการจัดตั้งธนาคารสัตว์น้ำ รวมถึงมาตรการบริหารจัดการทรัพยากรในช่วงที่สัตว์น้ำวางไข่และเลี้ยงตัวอ่อน (มาตรการปิดอ่าว) อีกทั้งภาครัฐยังได้ดำเนินมาตรการช่วยเหลือชาวประมง เช่น การแก้ไขกฎหมายประมงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของชาวประมง และส่งเสริมการทำประมงให้มีประสิทธิภาพ การแก้ไขปัญหาราคาสัตว์น้ำตกต่ำ เป็นต้น โดยคาดการณ์ว่าจะมีผลผลิตเฉลี่ย 1,385,871 ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่า 73,730 ล้านบาทต่อปี ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่ยังคงได้จากการทำการประมงพาณิชย์เฉลี่ย 1,089,718 ตันต่อปี (ร้อยละ 78.63) คิดเป็นมูลค่า 45,292 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 61.43) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.73 และ 2.05 ต่อปี และผลผลิตที่ได้จากการทำการประมงพื้นบ้านเฉลี่ย 296,153 ตันต่อปี (ร้อยละ 21.37) คิดเป็นมูลค่า 28,438 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 38.57) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.46 และ 2.00 ต่อปี ตามลำดับ

ผลผลิตสัตว์น้ำที่จับได้ ประกอบด้วย กลุ่มปลา กลุ่มกุ้ง กลุ่มปู กลุ่มหมึก กลุ่มหอย และกลุ่มสัตว์น้ำอื่น ๆ โดยคาดการณ์ว่ากลุ่มปลายังคงมีผลผลิตมากที่สุด 1,145,664 ตันต่อปี (ร้อยละ 82.67) คิดเป็นมูลค่า 38,452 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 52.15) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มหมึก 87,315 ตันต่อปี (ร้อยละ 6.30) คิดเป็นมูลค่า 16,553 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 22.45) กลุ่มกุ้ง 72,095 ตันต่อปี (ร้อยละ 5.20) คิดเป็นมูลค่า 5,695 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 7.72) กลุ่มปู 52,760 ตันต่อปี (ร้อยละ 3.81) คิดเป็นมูลค่า 11,247 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 15.25) กลุ่มหอย 21,643 ตันต่อปี (ร้อยละ 1.56) คิดเป็นมูลค่า 1,610 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 2.18) และกลุ่มสัตว์น้ำอื่น ๆ 6,395 ตันต่อปี (ร้อยละ 0.46) คิดเป็นมูลค่า 173 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 0.23)

2.2 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงน้ำจืด

ประเทศไทยมีความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งน้ำจืดธรรมชาติ โดยมีลุ่มน้ำสำคัญ 22 ลุ่มน้ำหลัก และ 353 ลุ่มน้ำสาขา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 515,488 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยแม่น้ำสายหลัก แม่น้ำสาขา อ่างเก็บน้ำ ลำคลอง ลำห้วย คลองชลประทาน หนอง บึง กว๊าน ทะเลสาบ รวมถึงแหล่งน้ำสาธารณะทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่หน่วยงานภาครัฐสร้างขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรและการประมง ในฤดูน้ำหลาก พื้นที่น้ำท่วมถึงกลายเป็นแหล่งทำการประมงโดยธรรมชาติ ซึ่งเกษตรกรที่อาศัยอยู่ใกล้แหล่งน้ำมักทำการประมงควบคู่กับการเกษตร ทั้งเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือน การแบ่งปัน หรือจำหน่ายหากมีผลผลิตเกินความต้องการ บางรายยึดการประมงน้ำจืดเป็นอาชีพหลัก สร้างรายได้ให้กับครอบครัว อย่างไรก็ตามการประมงน้ำจืดส่วนใหญ่ยังคงเป็นไปเพื่อยังชีพ ขณะที่การประมงเชิงพาณิชย์เป็นอาชีพหลักมีอยู่เพียงส่วนน้อย ปัจจุบันปัญหากลังและฝนทิ้งช่วงที่เกิดขึ้นซ้ำซากส่งผลให้ปริมาณน้ำฝนลดลงในหลายพื้นที่ นอกจากนี้การสร้างเขื่อนในแม่น้ำโขงโดยสาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ส่งผลกระทบต่อระดับน้ำในแม่น้ำโขงและลุ่มน้ำสาขาของไทย โดยเฉพาะตั้งแต่อำเภอเชียงของและอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ลงมาถึงอำเภอเชียงคาน อำเภอปากชม จังหวัดเลย รวมไปถึงจังหวัดหนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี ทำให้การเปลี่ยนแปลงของการไหลของแม่น้ำตามธรรมชาติส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ รวมถึงแหล่งวางไข่และขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำจืด พ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำต้องเปลี่ยนถิ่นที่อยู่อาศัย ทำให้กำลังผลิตสัตว์น้ำตามธรรมชาติลดลง ส่งผลให้ชาวประมงบางส่วนต้องลดจำนวนวันทำการประมง หรือเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ซึ่งส่งผลให้ปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติลดลงทั้งในแง่ของชนิดและปริมาณในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2557 - 2566) มีผลผลิตจากการทำการประมงน้ำจืดเฉลี่ย 145,751 ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่า 8,619 ล้านบาทต่อปี ส่วนใหญ่เป็นการจับจากแหล่งน้ำประเภทหนอง/บึง/อื่น ๆ 59,536 ตันต่อปี (ร้อยละ 40.85) มูลค่า 3,462 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 40.17) รองลงมาเป็นประเภทแม่น้ำ ลำคลอง ห้วย 43,633 ตันต่อปี (ร้อยละ 29.94) มูลค่า 2,748 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 31.89) ประเภทอ่างเก็บน้ำ 37,981 ตันต่อปี (ร้อยละ 26.06) มูลค่า 2,159 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 25.05) ประเภทคลองชลประทาน 2,677 ตันต่อปี (ร้อยละ 1.84) มูลค่า 141 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 1.64) และประเภทบ่อล่อ 1,924 ตันต่อปี (ร้อยละ 1.32) มูลค่า 108 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 1.25)

ผลผลิตสัตว์น้ำจืดที่จับได้ ประกอบด้วย กลุ่มปลา กลุ่มกุ้ง และกลุ่มสัตว์น้ำอื่น ๆ โดยกลุ่มปลามีผลผลิตมากที่สุด 142,426 ตันต่อปี (ร้อยละ 97.72) มูลค่า 8,072 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 93.66) สำหรับกลุ่มปลา พบว่าปลาตะเพียน มีปริมาณการจับมากที่สุด 22,359 ตันต่อปี (ร้อยละ 15.70) มูลค่า 1,059 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 13.12) รองลงมาเป็นปลานิล 18,509.14 ตันต่อปี (ร้อยละ 13.00) มูลค่า 1,011 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 12.53) ปลาช่อน 10,636 ตันต่อปี (ร้อยละ 7.47) มูลค่า 933 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 12.30) ปลาดุก 6,619 ตันต่อปี (ร้อยละ 4.65) มูลค่า 454 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 5.62) และปลาอื่น ๆ 84,301 ตันต่อปี (ร้อยละ 59.19) มูลค่า 4,554 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 56.42) กลุ่มกุ้งเฉลี่ย 1,803 ตันต่อปี (ร้อยละ 1.24) มูลค่า 466 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 5.41) สำหรับกลุ่มกุ้ง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกุ้งก้ามกราม 1,011 ตันต่อปี (ร้อยละ 56.11) มูลค่า 372 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 79.71) กุ้งอื่น ๆ 791 ตันต่อปี (ร้อยละ 43.89) มูลค่า 95 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 20.29) และสัตว์น้ำอื่น ๆ 1,522 ตัน (ร้อยละ 1.04) มูลค่า 81 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 0.94)

ภาพที่ 4 ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจากการประมงน้ำจืด พ.ศ. 2557 – 2570

หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ

ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงน้ำจืด พ.ศ. 2567 - 2570 คาดการณ์ว่าจะมี แนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 3.66 และ 1.21 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากปัญหาฝนตกทิ้งช่วง ส่งผลให้หลายจังหวัด เผชิญกับปริมาณน้ำฝนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน อุณหภูมิที่พุ่งสูงสุดถึง 44 องศาเซลเซียส ยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ ทำให้ระดับออกซิเจนในน้ำลดลง ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของปลาและสัตว์น้ำ อื่น ๆ ขณะเดียวกันในช่วงกลางปี 2567 ประเทศไทยเผชิญกับมรสุมที่รุนแรง ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระดับน้ำในแม่น้ำโขงเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดน้ำท่วมใน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย และลุกลามไปยังจังหวัดอื่น ๆ เช่น หนองคาย บึงกาฬ และนครพนม สภาพแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงจากน้ำท่วมยังทำให้สารเคมีและสิ่งปนเปื้อนจากพื้นดินถูกชะล้างลงสู่แหล่งน้ำ ก่อให้เกิดปัญหาคุณภาพ น้ำเสื่อมโทรม และเอื้อต่อการแพร่กระจายของโรคในสัตว์น้ำนอกจากนี้ ปลาหมอหางดำ ซึ่งระบาดต่อเนื่องมากกว่า 10 ปี ได้แพร่กระจายอย่างรวดเร็วในช่วงกลางปี 2567 ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปลา ชนิดนี้มีพฤติกรรมรุกรานสัตว์น้ำจืดในธรรมชาติ โดยแย่งชิงอาหาร แหล่งที่อยู่อาศัย และล่าสัตว์น้ำขนาดเล็ก ทำให้ ประชากรปลาพื้นเมืองลดลง และก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศโดยรวม สถานการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลให้ เกษตรกรจำนวนมากประสบปัญหาอย่างหนัก กรมประมงจึงได้จัดตั้งโครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง เพื่อเพิ่ม ผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชน เพื่อยกระดับรายได้และลดค่าครองชีพของประชาชน โดยคาดการณ์ว่าจะมีผลผลิต เฉลี่ย 103,864 ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่า 7,019 ล้านบาทต่อปี ผลผลิตส่วนใหญ่ยังคงจับได้จากแหล่งน้ำประเภทหนอง บึง อื่น ๆ 39,342 ตันต่อปี (ร้อยละ 37.88) คิดเป็นมูลค่า 2,320 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 33.05) รองลงมา ได้แก่ ประเภทแม่น้ำ ลำคลอง ห้วย 37,428 ตันต่อปี (ร้อยละ 36.04) คิดเป็นมูลค่า 2,876 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 40.98) ประเภทอ่างเก็บน้ำ 24,060 ตันต่อปี (ร้อยละ 23.17) คิดเป็นมูลค่า 1,643 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 23.41) ประเภท คลองชลประทาน 1,058 ตันต่อปี (ร้อยละ 1.02) คิดเป็นมูลค่า 67 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 0.95) และประเภทบ่อล่อ 1,975 ตันต่อปี (ร้อยละ 1.90) คิดเป็นมูลค่า 113 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 1.61)

ผลผลิตสัตว์น้ำจืดที่จับได้ ประกอบด้วย กลุ่มปลา กลุ่มกุ้ง และกลุ่มสัตว์น้ำอื่น ๆ โดยคาดการณ์ว่า กลุ่มปลายังคงมีผลผลิตมากที่สุด 100,577.19 ตันต่อปี (ร้อยละ 96.04) คิดเป็นมูลค่า 6,652 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 91.24) ผลผลิตส่วนใหญ่เป็นปลาตะเพียน 18,679 ตันต่อปี (ร้อยละ 18.57) คิดเป็นมูลค่า 1,024 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 16.05) รองลงมา ได้แก่ ปลานิล 15,273 ตันต่อปี (ร้อยละ 15.19) คิดเป็นมูลค่า 891 ล้านบาท ต่อปี (ร้อยละ 13.96) ปลาช่อน 4,569 ตันต่อปี (ร้อยละ 4.54) คิดเป็นมูลค่า 488 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 7.65) ปลาดุก 3,595 ตันต่อปี (ร้อยละ 3.57) คิดเป็นมูลค่า 269 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 4.21) และปลาอื่นๆ 58,461 ตันต่อปี (ร้อยละ 58.13) คิดเป็นมูลค่า 3,709 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 58.13) ส่วนกลุ่มกุ้งมีผลผลิตเฉลี่ย 1,854 ตันต่อปี (ร้อยละ 1.79) คิดเป็นมูลค่า 556 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 7.92) ส่วนใหญ่เป็นกุ้งก้ามกราม 1,024 ตันต่อปี (ร้อยละ 55.22) คิดเป็นมูลค่า 382 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 68.80) และกุ้งอื่น ๆ 830 ตันต่อปี (ร้อยละ 44.78) คิดเป็น มูลค่า 173 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 31.20) และกลุ่มสัตว์น้ำอื่น ๆ 1,432 ตันต่อปี (ร้อยละ 1.38) คิดเป็นมูลค่า 83 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 1.18)

3. ผลผลิตและมูลค่าจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

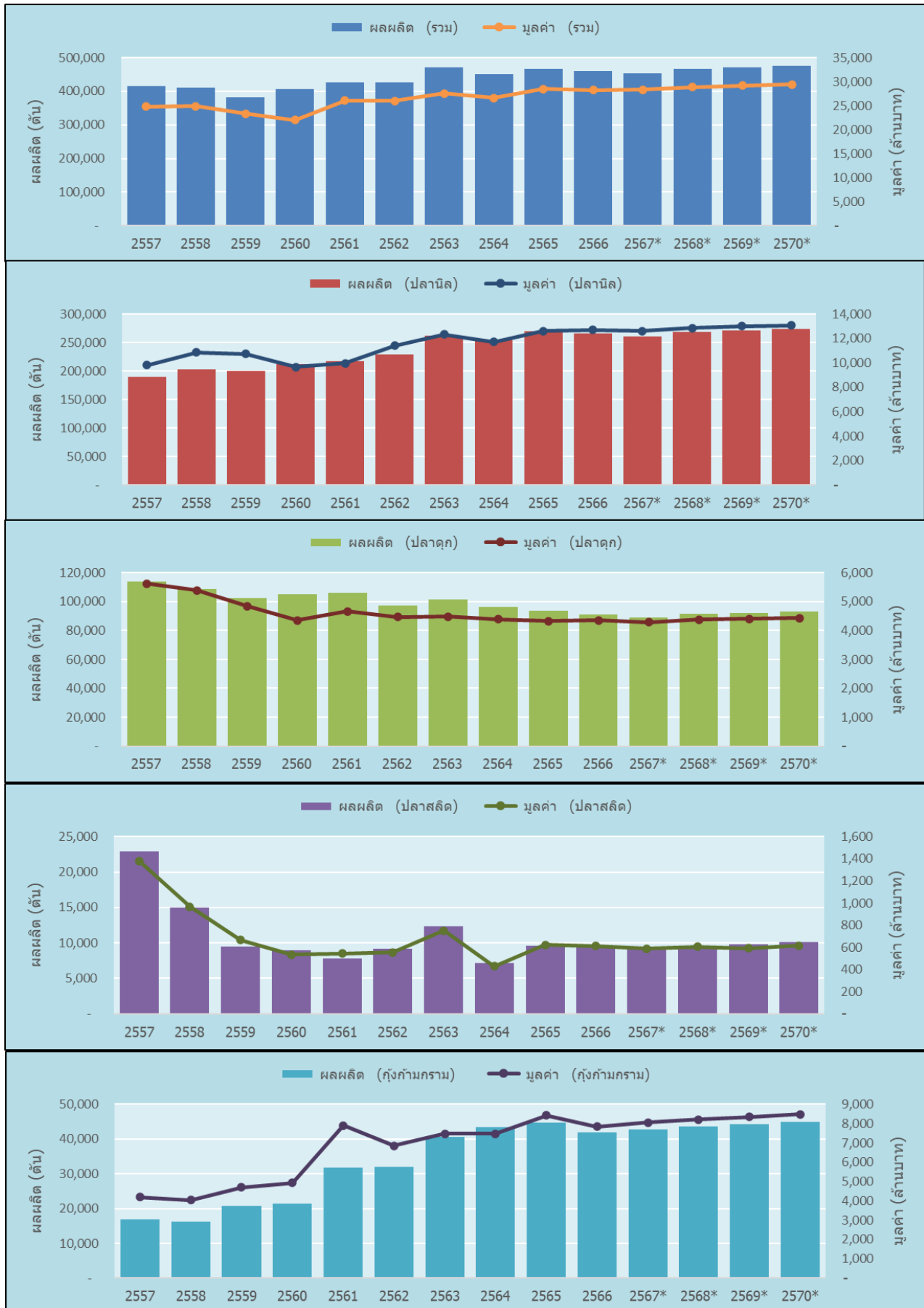
ในสถานการณ์ปัจจุบันค่านิยมและรูปแบบการดำรงชีวิตของผู้คนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ความต้องการบริโภคสัตว์น้ำภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น ขณะเดียวกันทรัพยากรสัตว์น้ำจากธรรมชาติกำลังลดลงจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ ด้วยเหตุนี้ กิจกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจึงมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในฐานะทางเลือกในการผลิตสัตว์น้ำเพื่อทดแทนผลผลิตจากธรรมชาติ กรมประมงจึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนงานระดับชาติ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580), แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570), เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแผนแม่บทการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย (พ.ศ. 2560 - 2564) จากนโยบายดังกล่าวมุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลให้กระบวนการเพาะเลี้ยงเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ดังนั้นการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจึงเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรประมงและมีบทบาทอย่างยิ่งต่อความมั่นคงทางอาหารและเศรษฐกิจของประเทศ

ในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2557 - 2566) มีจำนวนฟาร์มเลี้ยงเฉลี่ย 561,614 ฟาร์มต่อปี เนื้อที่ 1,263,202 ไร่ต่อปี มีผลผลิตเฉลี่ย 949,502 ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่า 93,054 ล้านบาทต่อปี โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.15 และ 0.88 ต่อปี ตามลำดับ ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่ได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งมีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 41,415 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 7.37) เนื้อที่ 449,121 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 35.55) มีผลผลิต 517,789 ตันต่อปี (ร้อยละ 54.53) คิดเป็นมูลค่า 67,251 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 72.27) และจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 520,199 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 92.63) เนื้อที่ 814,081 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 64.45) มีผลผลิต 431,713 ตันต่อปี (ร้อยละ 45.47) คิดเป็นมูลค่า 25,803 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 27.73)

ภาพที่ 5 จำนวนฟาร์มและเนื้อที่ของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พ.ศ. 2557 - 2570

หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ

ภาพที่ 6 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พ.ศ. 2557 - 2570

หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ

ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง พ.ศ. 2567 - 2570 คาดการณ์ว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอัตรา ร้อยละ 0.04 และ 0.85 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากปัจจัยทางด้านราคาสินค้าที่ปรับตัวสูงขึ้นส่งผลให้เกษตรกรหันมา ประกอบอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมากขึ้น ประกอบกับปริมาณน้ำในแหล่งน้ำมีความเพียงพอในการเลี้ยง ทำให้การเลี้ยง สัตว์น้ำเป็นทางเลือกที่เหมาะสม นอกจากนี้ความต้องการบริโภคสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้น รวมถึงความสะดวกในการหาซื้อ ภายในท้องถิ่น กระตุ้นให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนแนวทางการจำหน่ายผลผลิต โดยนำเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์มาใช้ในการ ตลาดมากขึ้น นอกเหนือจากการขายสัตว์น้ำสด เกษตรกรยังพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น ปลานิล แดกเดียว และน้ำปลาร้า ซึ่งช่วยสร้างรายได้เพิ่มเติมให้กับครัวเรือน อีกทั้ง กรมประมงยังได้ดำเนินโครงการพัฒนา ศักยภาพการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อยกระดับความมั่นคงด้านอาหารและอาชีพ โดยมุ่งเน้นการผลิตและแจกจ่ายพันธุ์ สัตว์น้ำให้แก่เกษตรกรที่ได้รับการพักชำระหนี้ รวมถึงเกษตรกรทั่วไป เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอาชีพเสริม และ สร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจให้แก่ภาคเกษตรกรรมโดยคาดการณ์ว่าจะมีจำนวนฟาร์มเลี้ยงเฉลี่ย 581,336 ฟาร์มต่อ ปี เนื้อที่ 1,362,976 ไร่ต่อปี มีผลผลิตเฉลี่ย 995,858 ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่า 100,125 ล้านบาทต่อปี ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่ยังคงจับได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งมีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 44,622 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 7.68) เนื้อที่ 500,147 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 36.70) มีผลผลิต 529,558 ตันต่อปี (ร้อยละ 53.18) คิดเป็นมูลค่า 71,192 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 71.10) และจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 536,715 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 92.62) เนื้อที่ 862,829 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 64.44) มีผลผลิต 466,300 ตันต่อปี (ร้อยละ 46.82) คิดเป็นมูลค่า 28,933 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 28.90)

3.1 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น การเลี้ยงปลาเพียงชนิดเดียว (Monoculture) การเลี้ยงหลายชนิดรวมกัน (Polyculture) หรือการเพาะเลี้ยงแบบผสมผสาน (Integrated) ซึ่งรวมถึงการเลี้ยงปลา ควบคู่กับกิจกรรมเกษตรอื่น ๆ เช่น การเลี้ยงปศุสัตว์ การปลูกพืช/ผลไม้ หรือการทำนา ปัจจุบันการเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำจืดมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มปลากินพืช เช่น ปลานิล ปลาดุก ปลานวลจันทร์ ปลาอีสงเทศ รองลงมาคือปลากินเนื้อ เช่น ปลาดุก ปลาช่อน ถึงแม้ว่าต้นทุนการเลี้ยงสัตว์น้ำจะสูงขึ้น เช่น ต้นทุนค่าอาหาร แรงงาน โดยปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรเพิ่มการผลิตเนื่องจากการเลี้ยงสัตว์น้ำสามารถสร้างผลผลิตได้ในระยะเวลาไม่นาน ทั้งนี้จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2564 จากการสนับสนุนของภาครัฐที่ ช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัย ทำให้มีการขยายพื้นที่เพาะเลี้ยงมากขึ้น และราคาสัตว์น้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีในช่วงปี ที่ผ่านมา ทั้งเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือนและเพื่อจำหน่าย นอกจากนี้ นโยบายและมาตรการของภาครัฐรวมถึง ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ได้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนอาชีพเกษตรกรรม เช่น การนำเทคโนโลยี เชิงนวัตกรรมใหม่มาปรับใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนการขยายช่องทางการตลาดทั้งในรูปแบบออนไลน์และ ออฟไลน์ ทำให้เกษตรกรสามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง และมีโอกาสจำหน่ายผลผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากขึ้น

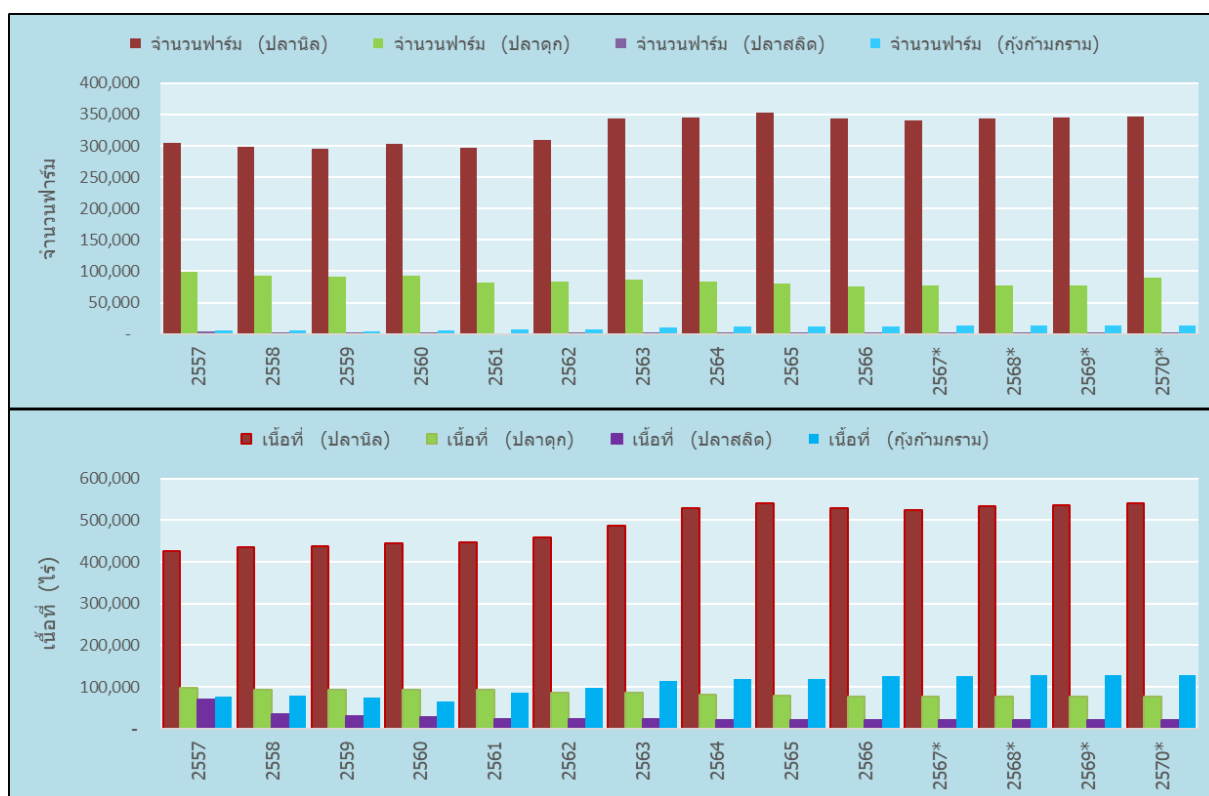
ในช่วงเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2557 - 2566) มีจำนวนฟาร์มเลี้ยงเฉลี่ย 520,199 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 92.63) เนื้อที่เฉลี่ย 814,081 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 64.45) มีผลผลิตเฉลี่ย 431,713 ตันต่อปี (ร้อยละ 45.47) คิดเป็นมูลค่า 25,803 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 27.73) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.68 และ 1.28 ต่อปี และมีสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญ ดังนี้

ปลานิล มีการเพาะเลี้ยงมากที่สุด มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 319,235 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 61.37) เนื้อที่ 473,462 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 58.16) มีผลผลิต 230,252 ตันต่อปี (ร้อยละ 53.33) คิดเป็นมูลค่า 11,013 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 42.68) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3.18 และ 2.90 ต่อปี ตามลำดับ

ปลาดุก มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 87,073 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 16.74) เนื้อที่ 88,286 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 10.84) มีผลผลิต 101,565 ตันต่อปี (ร้อยละ 23.53) คิดเป็นมูลค่า 4,728 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 18.32) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 2.68 และ 2.82 ต่อปี ตามลำดับ

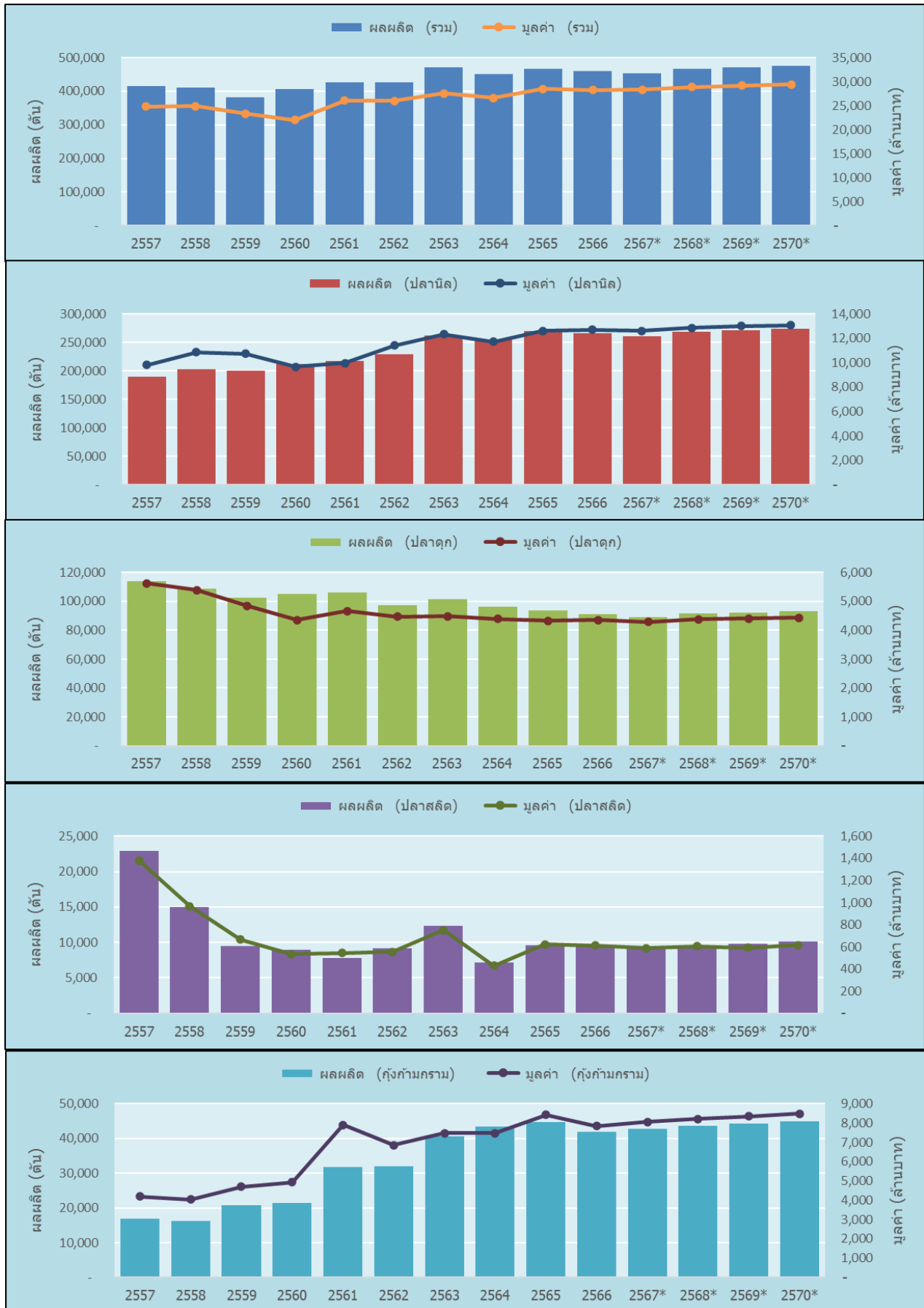
ปลาสร้อย มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 2,397 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 0.46) เนื้อที่ 29,654 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 3.64) มีผลผลิตเฉลี่ย 11,170 ตันต่อปี (ร้อยละ 2.59) คิดเป็นมูลค่า 717 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 2.78) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 6.13 และ 5.44 ต่อปี ตามลำดับ

กุ้งก้ามกราม มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 8,432 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 1.62) เนื้อที่ 96,453 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 11.85) มีผลผลิต 31,005 ตันต่อปี (ร้อยละ 7.18) คิดเป็นมูลค่า 6,228 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 24.14) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 10.01 และ 7.32 ต่อปี ตามลำดับ

ภาพที่ 7 จำนวนฟาร์มและเนื้อที่ของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด พ.ศ. 2557 – 2570

หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ

ภาพที่ 8 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด พ.ศ. 2557 - 2570

หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ

ผลผลิตสัตว์น้ำจืดจากการเพาะเลี้ยง พ.ศ. 2567 - 2570 คาดการณ์ว่าผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.86 และ 1.03 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากปัจจัยด้านราคาที่สามารถปรับตัวสูงขึ้น เกษตรกรจึงหันมาให้ความสนใจกับการเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมากขึ้น โดยมีสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเลี้ยงและแหล่งน้ำที่มีปริมาณเพียงพอ ทำให้เกษตรกรสามารถขยายพื้นที่ในการเลี้ยงเพื่อเพิ่มรายได้และเพื่อการบริโภคในครัวเรือน ในขณะเดียวกัน ปลาชนิดซึ่งเป็นสัตว์น้ำที่ได้รับความนิยมสูงในการเลี้ยง ยังมีความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นสัตว์น้ำที่หาง่ายในท้องถิ่น เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนวิธีการขายผลผลิตผ่านช่องทางออนไลน์ รวมทั้งมีการแปรรูปสัตว์น้ำต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด นอกจากนี้กรมประมงยังส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจตามนโยบายตลาดนำการผลิต ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมอาชีพใหม่ ๆ ให้แก่เกษตรกร โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและเสริมสร้างรายได้จากการเลี้ยงสัตว์น้ำจืดโดยคาดการณ์ว่าจะมีจำนวนฟาร์มเลี้ยงเฉลี่ย 536,715 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 92.62) เนื้อที่ 862,829 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 64.44) มีผลผลิตเฉลี่ย 466,300 ตันต่อปี (ร้อยละ 46.82) คิดเป็นมูลค่า 28,933 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 28.90) และมีสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญ ดังนี้

ปลานิล คาดการณ์ว่าจะยังคงมีการเพาะเลี้ยงมากที่สุด มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 343,883 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 61.38) เนื้อที่ 533,230 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 58.16) มีผลผลิต 268,213 ตันต่อปี (ร้อยละ 57.52) คิดเป็นมูลค่า 12,850 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 44.42) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.73 และ 0.72 ต่อปี ตามลำดับ

ปลาดุก คาดการณ์ว่าจะมีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 80,773 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 16.72) เนื้อที่ 77,135 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 10.84) มีผลผลิต 91,449 ตันต่อปี (ร้อยละ 19.61) คิดเป็นมูลค่า 4,374 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 15.12) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.64 และ 0.49 ต่อปี ตามลำดับ

ปลาสลิด คาดการณ์ว่าจะมีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 2,274 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 0.46) เนื้อที่ 20,761 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 3.64) มีผลผลิต 9,653 ตันต่อปี (ร้อยละ 2.59) คิดเป็นมูลค่า 602 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 2.08) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.81 และ 0.23 ต่อปี ตามลำดับ

กุ้งก้ามกราม คาดการณ์ว่าจะมีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 13,450 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 1.62) เนื้อที่ 27,977 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 11.85) มีผลผลิต 43,469 ตันต่อปี (ร้อยละ 9.32) คิดเป็นมูลค่า 8,195 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 28.32) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.71 และ 1.96 ต่อปี ตามลำดับ

3.2 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งประกอบด้วย กุ้งทะเล, ปลาน้ำกร่อย/ปลาทะเล, หอยทะเล (หอยนางรม, หอยแครง, หอยแมลงภู่) และปูทะเล โดยกุ้งทะเลถือเป็นสัตว์น้ำที่มีการเพาะเลี้ยงมากที่สุด รองลงมาคือ หอยทะเล ปลาน้ำกร่อย และปูทะเล อย่างไรก็ตาม ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เนื่องจากการเลี้ยงกุ้งทะเลซึ่งคิดเป็นร้อยละ 60 ของผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ประสบปัญหาการระบาดของโรคตายด่วน (Early Mortality Syndrome: EMS) ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลผลิตและความยั่งยืนของอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งในภาพรวมด้วย

ในช่วงเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2557 - 2566) จำนวนฟาร์มเลี้ยงเฉลี่ย 41,415 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 7.37) เนื้อที่เฉลี่ย 449,121 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 35.55) มีผลผลิตเฉลี่ย 517,789 ตันต่อปี (ร้อยละ 54.53) คิดเป็นมูลค่า 67,251 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 72.27) โดยผลผลิตมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 0.19 และมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.90 ต่อปี ตามลำดับ และมีสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญ ดังนี้

กุ้งทะเล มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 24,044 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 58.05) เนื้อที่ 320,267 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 71.30) มีผลผลิต 360,206 ตันต่อปี (ร้อยละ 69.57) คิดเป็นมูลค่า 57,828 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 85.99) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.14 และ 0.16 ต่อปี ตามลำดับ ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ประกอบด้วย กุ้งแวนนาไม่มีผลผลิตมากที่สุด 343,599 ตันต่อปี (ร้อยละ 95.39) คิดเป็นมูลค่า 53,980 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 93.34) รองลงมา ได้แก่ กุ้งกุลาดำ 16,169 ตันต่อปี (ร้อยละ 4.49) คิดเป็นมูลค่า 3,787 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 6.55) กุ้งแชบ๊วย 148 ตันต่อปี (ร้อยละ 0.04) คิดเป็นมูลค่า 37 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 0.06) กุ้งโอคัก 136 ตันต่อปี (ร้อยละ 0.04) คิดเป็นมูลค่า 15 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 0.03) กุ้งอื่น ๆ 103 ตันต่อปี (ร้อยละ 0.03) คิดเป็นมูลค่า 9 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 0.02) และสัตว์น้ำพลอยได้ 50 ตันต่อปี (ร้อยละ 0.01) คิดเป็นมูลค่า 3 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 0.01)

ปลาน้ำกร่อย มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 9,523 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 22.99) เนื้อที่ 19,598 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 4.36) มีผลผลิต 37,504 ตันต่อปี (ร้อยละ 7.24) คิดเป็นมูลค่า 4,406 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 6.55) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 13.25 และ 9.73 ต่อปี ตามลำดับ ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงปลาน้ำกร่อย ประกอบด้วย ปลากระพงมีการเพาะเลี้ยงมากที่สุด มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 6,331 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 66.48) เนื้อที่ 17,022 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 86.86) มีผลผลิต 32,552 ตันต่อปี (ร้อยละ 86.80) คิดเป็นมูลค่า 3,652 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 82.89) และปลากระรังมีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 2,316 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 24.33) เนื้อที่ 766 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 3.91) มีผลผลิต 1,529 ตันต่อปี (ร้อยละ 4.08) คิดเป็นมูลค่า 352 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 8.00)

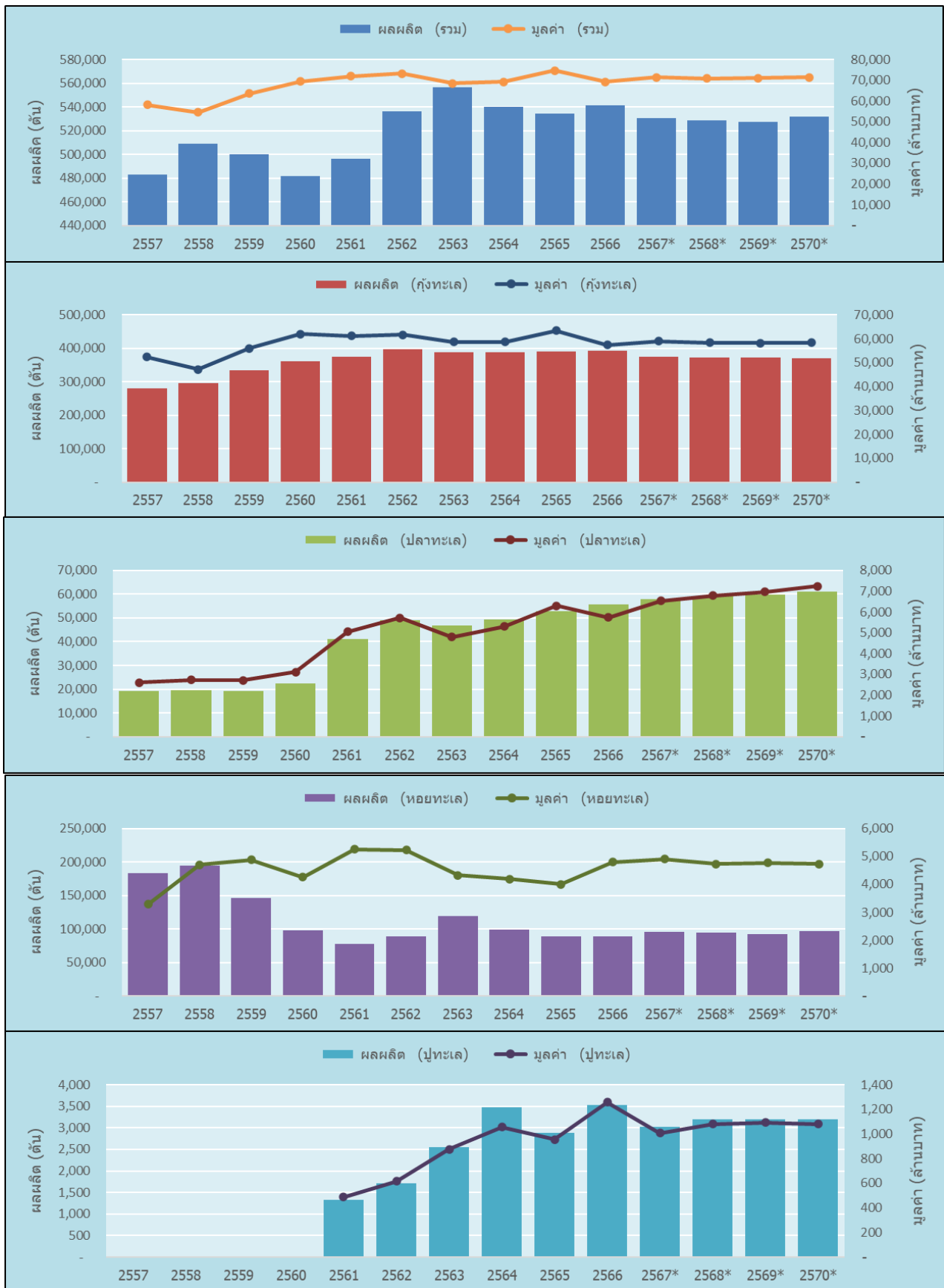
หอยทะเล มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 5,164 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 12.47) เนื้อที่ 84,809 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 18.88) มีผลผลิต 118,529 ตันต่อปี (ร้อยละ 22.89) คิดเป็นมูลค่า 4,492 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 6.68) โดยผลผลิตมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 6.63 ต่อปี ส่วนมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3.90 ต่อปี ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงหอยทะเล ประกอบด้วย หอยแมลงภู่มีการเลี้ยงมากที่สุด มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 2,094 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 40.55) เนื้อที่ 16,579 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 18.67) มีผลผลิต 66,341 ตันต่อปี (ร้อยละ 55.97) คิดเป็นมูลค่า 623 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 13.88) รองลงมาเป็นหอยแครง มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 2,040 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 39.51) เนื้อที่ 62,797 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 74.05) มีผลผลิต 37,330 ตันต่อปี (ร้อยละ 31.49) คิดเป็นมูลค่า 3,339 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 74.35) และหอยนางรม มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 1,030 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 19.94) เนื้อที่ 5,432 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 6.40) มีผลผลิต 14,859 ตันต่อปี (ร้อยละ 12.54) คิดเป็นมูลค่า 529 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 11.78)

ปูทะเล มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 2,685 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 6.48) เนื้อที่ 40,799 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 9.08) มีผลผลิต 2,582 ตันต่อปี (ร้อยละ 0.50) คิดเป็นมูลค่า 875 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 1.30) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 24.11 และ 22.23 ต่อปี ตามลำดับ

ภาพที่ 9 จำนวนฟาร์มและเนื้อที่ของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง พ.ศ. 2557 - 2570

หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ

ภาพที่ 10 ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง พ.ศ. 2557 - 2570

หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ

ผลผลิตและมูลค่าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ใน พ.ศ. 2567 - 2570 คาดการณ์ว่าผลผลิตจะมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 0.67 และมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.78 ต่อปี ตามลำดับเนื่องจากกุ้งขาวแวนนาไมที่เป็นผลผลิตเกือบทั้งหมดของการเลี้ยงกุ้งทะเลมีปริมาณการผลิตเกินความต้องการของตลาดโลก และเกิดความผันผวนของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลก ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทย เช่น สหรัฐอเมริกา จึงลดการนำเข้าและชะลอคำสั่งซื้อ รวมถึงสถานการณ์ความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ จึงส่งผลให้ราคากุ้งขาวแวนนาไมในช่วงเดือนมกราคม - พฤษภาคม ลดลงค่อนข้างมากจากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ประกอบกับต้นทุนค่าอาหารในการเลี้ยงกุ้งที่ยังทรงตัวอยู่ในระดับที่สูง ส่งผลให้ผลตอบแทนของการเลี้ยงลดลง และเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมยังคงมีความกังวลกับแนวโน้มราคาจำหน่ายภายในประเทศที่อาจลดลง จึงลดจำนวนบ่อเลี้ยงลงหรือชะลอการปล่อยกุ้ง บางส่วนสลับไปเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ซึ่งปกติผู้เลี้ยงจะเป็นเกษตรกรรายเดิมที่เลี้ยงตามคำสั่งซื้อของลูกค้าประจำจากต่างประเทศที่เป็นตลาดเฉพาะและมีความต้องการบางช่วงเวลาตามเทศกาล เช่น จีน ฮองกง หรือบางส่วนปรับเปลี่ยนไปเลี้ยงสัตว์น้ำอื่นแทน เช่น กุ้งก้ามกราม และยังคงพบการแพร่ระบาดของโรคกุ้ง โดยเฉพาะโรคตัวแดงดวงขาว โรคตายด่วน และกลุ่มอาการซีขาว ทำให้ผลผลิตเสียหายและเป็นต้นทุนแฝงในการเลี้ยงที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งสภาพภูมิอากาศที่มีความแปรปรวน ส่งผลกระทบต่อการเลี้ยงกุ้งที่ยากลำบากขึ้น แม้ว่าภายในประเทศจะมีการโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการบริโภคกุ้งให้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ภาครัฐดำเนินโครงการเชื่อมโยงการระบายจำหน่ายปลากระพง ปี 2567 เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการระบายผลผลิตและผลักดันราคาให้ปรับตัวสูงขึ้น โดยให้เงินชดเชยค่าบริหารจัดการผลผลิตให้แก่เกษตรกรในอัตราไม่เกิน 30 บาทต่อกิโลกรัม และให้เงินชดเชยค่าบริหารจัดการด้านการตลาดแก่เกษตรกรหรือผู้รวบรวมตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงไม่เกิน 10 บาทต่อกิโลกรัม มีเป้าหมายช่วยเหลือจำนวน 1,500 ตัน ประกอบกับภาพรวมการนำเข้าปลากระพงขาวจากมาเลเซียทั้งปีมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากมีการตรวจพบยาปฏิชีวนะตกค้างในปลากระพงขาวแช่เย็นนำเข้าจากมาเลเซียตั้งแต่ปี 2566 กรมประมงจึงออกประกาศยกระดับมาตรการควบคุมการนำเข้าสินค้าดังกล่าวในปี 2567 ส่วนหอยทะเลมีต้นทุนจากการเลี้ยงไม่สูงมาก และปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีในการเพาะเลี้ยงที่ทำให้การผลิตหอยทะเลมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การเลี้ยงหอยแครงแบบระบบปิดด้วยการเลี้ยงแพลงก์ตอนแล้วขยายลงในบ่อดิน ช่วยลดผลกระทบจากปัญหาสภาพสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ลดระยะเวลาการเลี้ยงให้สั้นลง สามารถเลี้ยงหอยแครงรุ่นต่อไปได้เร็วขึ้น นับเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงหอยแครงได้อย่างยั่งยืน ในขณะที่ปูทะเลได้รับผลกระทบจากปลาหมอหางดำเข้ามารุกรานกินลูกปูในพื้นที่ 19 จังหวัด เช่น ทะเลบางขุนเทียนมีปลาหมอหางดำเข้ามากินลูกหอยแครง เพชรบุรีมีปลาหมอหางดำเข้ามากินลูกปูม้า ลูกปูแสม รวมถึงสัตว์น้ำขนาดเล็กอีกมากมาย ส่งผลให้ชาดลูกพันธุ์ปูในการเลี้ยง ทั้งนี้กรมประมงมีการเพาะพันธุ์ปูทะเลในรูปแบบการเพาะฟักแม่พันธุ์ไข่นอกกระดอง การอนุบาลก่อนส่งให้เกษตรกรนำไปเพาะเลี้ยง โดยคาดการณ์ว่าจะมีจำนวนฟาร์มเลี้ยงเฉลี่ย 44,622 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 7.68) เนื้อที่ 500,147 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 36.70) มีผลผลิตเฉลี่ย 529,558 ตันต่อปี (ร้อยละ 53.18) คิดเป็นมูลค่า 71,192 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 71.10) โดยมีสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญ ดังนี้

กุ้งทะเล คาดการณ์ว่าจะมีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 26,695 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 59.83) เนื้อที่ 328,717 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 65.72) มีผลผลิต 371,805 ตันต่อปี (ร้อยละ 70.22) คิดเป็นมูลค่า 58,461 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 82.12) โดยผลผลิตมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 1.44 ต่อปี ส่วนมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.40 ต่อปี ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ประกอบด้วย กุ้งขาวแวนนาไมมีผลผลิตมากที่สุด 350,527 ตันต่อปี (ร้อยละ

94.28) คิดเป็นมูลค่า 53,411 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 91.36) รองลงมา ได้แก่ กุ้งกุลาดำ 21,044 ตันต่อปี (ร้อยละ 5.66) คิดเป็นมูลค่า 5,018 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 8.58) กุ้งแชบ๊วย 66 ตันต่อปี (ร้อยละ 0.02) คิดเป็นมูลค่า 16 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 0.03) กุ้งโอคัก 27 ตันต่อปี (ร้อยละ 0.01) คิดเป็นมูลค่า 3 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 0.01) กุ้งอื่น ๆ 142 ตันต่อปี (ร้อยละ 0.04) คิดเป็นมูลค่า 13 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 0.02)

ปลาน้ำกร่อย คาดการณ์ว่าจะมีการเลี้ยงรองจากกุ้งทะเล มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 7,557 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 16.94) เนื้อที่ 32,800 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 6.56) มีผลผลิต 59,464 ตันต่อปี (ร้อยละ 11.23) คิดเป็นมูลค่า 6,884 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 9.67) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.28 และ 6.07 ต่อปี ตามลำดับ ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงปลาน้ำกร่อย ปลากระพงยังคงมีการเพาะเลี้ยงมากที่สุด มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 6,145 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 81.32) เนื้อที่ 31,839 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 97.07) มีผลผลิต 58,461 ตันต่อปี (ร้อยละ 98.31) คิดเป็นมูลค่า 6,449 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 96.60) และจากการเลี้ยงปลากะรัง มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 1,324 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 17.52) เนื้อที่ 728 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 2.22) มีผลผลิต 881 ตันต่อปี (ร้อยละ 1.48) คิดเป็นมูลค่า 225 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 3.27)

หอยทะเล คาดการณ์ว่าจะมีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 5,387 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 12.07) เนื้อที่ 87,304 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 17.46) มีผลผลิต 95,139 ตันต่อปี (ร้อยละ 17.97) คิดเป็นมูลค่า 4,783 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 6.72) โดยผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.21 และมูลค่ามีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 0.34 ต่อปี ตามลำดับ ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงหอยทะเล หอยแมลงภู่มีการเพาะเลี้ยงมากที่สุด มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 2,324 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 43.15) เนื้อที่ 19,104 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 21.88) มีผลผลิต 52,673 ตันต่อปี (ร้อยละ 55.36) คิดเป็นมูลค่า 572 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 11.96) รองลงมา ได้แก่ หอยแครง มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 1,849 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 34.33) เนื้อที่ 59,272 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 67.89) มีผลผลิต 31,875 ตันต่อปี (ร้อยละ 33.50) คิดเป็นมูลค่า 3,775 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 78.94) และหอยนางรม มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 1,213 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 22.52) เนื้อที่ 8,928 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 10.23) มีผลผลิต 10,591 ตันต่อปี (ร้อยละ 11.13) คิดเป็นมูลค่า 435 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 9.10)

ปูทะเล คาดการณ์ว่าจะมีจำนวนฟาร์มเลี้ยง 4,983 ฟาร์มต่อปี (ร้อยละ 11.17) เนื้อที่ 51,327 ไร่ต่อปี (ร้อยละ 9.08) มีผลผลิต 3,150 ตันต่อปี (ร้อยละ 0.59) คิดเป็นมูลค่า 1,066 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 1.50) โดยผลผลิตและมูลค่ามีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 2.23 และ 3.18 ต่อปี ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ผลผลิตสัตว์น้ำจากการประมงของประเทศไทย พ.ศ. 2557 – 2570

หน่วย : ตัน

ปี	รวม	การทำการประมง					การเพาะเลี้ยง						
		รวม	ทะเล			น้ำจืด	รวม	ชายฝั่ง					น้ำจืด
			รวม	พาณิชย์	พื้นบ้าน			รวม	กุ้ง	ปลา	หอย	ปู	
2557	2,567,799	1,670,037	1,488,280	1,281,186	207,094	181,757	897,762	482,638	279,982	19,087	183,569	-	415,124
2558	2,421,707	1,501,318	1,317,217	1,112,944	204,273	184,101	920,389	508,861	294,947	19,509	194,405	-	411,528
2559	2,413,950	1,532,180	1,343,283	1,177,368	165,915	188,897	881,770	500,190	335,044	19,219	145,927	-	381,580
2560	2,381,650	1,493,044	1,300,421	1,175,766	124,655	192,623	888,606	481,398	360,687	22,455	98,256	-	407,208
2561	2,458,632	1,536,756	1,392,931	1,234,276	158,655	143,825	921,876	496,036	375,404	41,108	78,203	1,321	425,840
2562	2,490,598	1,527,182	1,410,717	1,249,255	161,462	116,465	963,416	536,467	396,792	48,989	88,973	1,713	426,949
2563	2,616,984	1,588,859	1,472,009	1,221,832	250,177	116,850	1,028,125	556,887	388,673	46,654	119,002	2,558	471,238
2564	2,402,987	1,412,123	1,299,519	1,029,061	270,458	112,604	990,864	540,134	388,332	49,409	98,911	3,482	450,730
2565	2,386,479	1,385,492	1,279,757	1,007,112	272,645	105,735	1,000,987	534,034	389,656	52,873	88,621	2,884	466,953
2566	2,466,894	1,465,674	1,351,025	1,071,014	280,011	114,649	1,001,220	541,240	392,544	55,734	89,426	3,536	459,980
2567**	2,533,959	1,549,926	1,440,852	1,152,574	288,278	109,074	984,033	530,644	373,748	57,774	96,104	3,018	453,389
2568*	2,432,818	1,438,502	1,332,970	1,044,508	288,462	105,532	994,316	528,928	371,829	59,219	94,681	3,199	465,388
2569*	2,466,935	1,469,179	1,367,093	1,067,651	299,442	102,086	997,756	527,117	371,550	59,888	92,487	3,192	470,639
2570*	2,508,657	1,501,332	1,402,570	1,094,140	308,430	98,762	1,007,325	531,541	370,091	60,974	97,286	3,190	475,784

ที่มา : กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง (นายพสธร ฉวีวรรณ นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ 098 548 0469)

หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ **ค่าประมาณการเฉพาะการทำประมงน้ำจืดและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 27 มีนาคม 2568)

ตารางที่ 2 มูลค่าสัตว์น้ำจากการประมงของประเทศไทย พ.ศ. 2557 – 2570

หน่วย : ล้านบาท

ปี	รวม	การทำการประมง					การเพาะเลี้ยง						
		รวม	ทะเล			น้ำจืด	รวม	ชายฝั่ง					น้ำจืด
			รวม	พาณิชย์	พื้นบ้าน			รวม	กุ้ง	ปลา	หอย	ปู	
2557	145,415	62,404	52,243	42,108	10,135	10,161	83,011	58,214	52,322	2,607	3,285	-	24,797
2558	140,746	61,225	50,900	40,767	10,133	10,325	79,521	54,630	47,200	2,727	4,703	-	24,891
2559	153,338	66,411	55,787	47,101	8,686	10,624	86,927	63,557	55,964	2,713	4,880	-	23,370
2560	159,841	68,495	58,222	51,802	6,420	10,273	91,346	69,355	61,985	3,119	4,251	-	21,991
2561	168,775	70,818	62,001	52,068	9,933	8,817	97,957	71,914	61,125	5,047	5,254	488	26,043
2562	172,284	73,133	66,119	51,332	14,787	7,014	99,151	73,190	61,637	5,712	5,225	616	25,961
2563	167,218	71,067	63,603	43,783	19,820	7,464	96,151	68,590	58,595	4,790	4,328	877	27,561
2564	166,821	70,941	63,570	40,539	23,031	7,371	95,880	69,240	58,691	5,304	4,189	1,056	26,640
2565	176,382	73,268	66,266	39,474	26,792	7,002	103,114	74,597	63,327	6,306	4,008	956	28,517
2566	176,001	78,515	71,381	43,653	27,728	7,134	97,486	69,226	57,435	5,737	4,796	1,258	28,260
2567**	179,294	79,519	72,347	45,463	26,884	7,172	99,775	71,485	59,036	6,532	4,909	1,008	28,290
2568*	177,838	78,047	70,946	43,080	27,866	7,101	99,791	70,938	58,336	6,791	4,729	1,082	28,853
2569*	181,587	81,472	74,462	45,425	29,037	7,010	100,115	70,970	58,139	6,974	4,765	1,092	29,145
2570*	184,774	83,957	77,165	47,199	29,966	6,792	100,817	71,375	58,331	7,237	4,727	1,080	29,442

ที่มา : กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง (นายพสธร ฉวีวรรณ นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ 098 548 0469)

หมายเหตุ : *ค่าประมาณการ **ค่าประมาณการเฉพาะการทำประมงน้ำจืดและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 27 มีนาคม 2568)